

13.7.58, יום א'

בבוקר ישיבת הממשלה - כמעט כולה, וחפצם עד שעה שתיים וחצי אה"צ,
מוקדשת לבעיית הרישום. הצעהי כי בן הערובה שחוריו רוצים לרשום אותו כיהודי
יהיה נימול. ברזילי איים שאם זה יתקבל יצאו מהממשלה. אחר כך הציע לרחות
חדיון לשכוע, אבל אמרתי לו כי זה לא יתכן כי ביום ב', לכל המאוחר ביום ג',
הענין יוכרע בכנסה. בר-יהודה דרש להחליט מיד, הרוב החליט לכנס ישיבת
ביום ו' בבוקר ולהחליט.

בערב נתכנסה סיעתנו - עם רב. סקרהי על השתלשלות הענינים ופגישותי
עם ורהפטיב ושפירא. חלק גדול, קצה יותר מטחצית החברים, לא התמקדו בהצעהי
ודרשו גם שבילה לילדה. הוחלט עלי הדיון עם הדתיים - מבלי הכרעה בעצם השאלה.
בין "המטבילים" אחיה גם גיורא, ובחוס רב. ישבנו עד אחרי הצות.

14.7.58, יום ב'

בשבע בבוקר נפל רעם ברדיו: הסכה בעיראק. עבר איל אלה נחרג, קצינים
חדשים תפסו השלטון. לעחוני הבוקר הידיעה עוד לא הגיעה, במשך היום נודעו
עוד פרטים. לאור התפתחות הרח סכנות זו ראיחי צורך לחסל צרת הרישום
וניסחתי הצעה ושלחתי אותה לכל חברי הממשלה. היא אומרת: "יש בדעתי לתביא
מחר לישיבת הממשלה הצעה החלטה ליפוח כוחי להודיע בכנסת (בסוף נאומי או
בלי נאום) כי הממשלה קבעה ועדה של שלושה: ראש הממשלה, שר הפנים ושר
המשפטים לנסח הנחיות רישום לילדי נשואי הערובה שחוריה רוצים לרשום

ילדיהם כיהודים". ועדה השלושה השמע חוות דעת של חכמי ישראל (בארץ ובחו"ל ובנידון זה יתנסח הוראות רישום שיחאימו למסורת המקובלת בכל חוגי היהדות, האדוקים, החופשיים ולתנאים המיוחדים של ישראל כמדינה יהודית ריבונית שמוטת בה חופש מצפון ודה וכמרכז לקבוץ גליות.

עד כאן ההודעה.

אין בדעתי לנהל כל מו"מ עם נציגי המפלגה הדתית הלאומית על חזירתם לממשלה. אם הם רוצים לחזור - יפנו הם לממשלה".

- בעטד בבוקר המריא הנשיא מלוד להולנר ולבלגיה ונסעתי ללוומו. היו כמעט כל חברי הממשלה, אלופי הצבא, כל השגרירים והמון. מיד חזרתי לירושלים.

- לאחר שרוזן קבל אגרותי הזמנתיו אלי. הוא עומד על החזרת הדתיים, אבל נושא להצעהי. חזני פנה לבר-יהודה שישהה ההוראות שלו לתצי שנה ויחזרו. הזמנתי גם בר-יהודה לשיחה. בא גם נמיר. הסברתי מדוע אין אני רוצה להתזירט. הייתי מחפיר את בודג, אבל כשרד הדתות ומטרד הסעד לקויים באופן מחפיר, וביודעים איני יכל להמשיך מצב זה, ואין טעם להשיב את שטירא ולהתחיל בו מלחמה. בר-יהודה שאל מה יהיו ההנחיות בינתיים - עד שנביעך עם "חכמי ישראל" אטרחי שהשלשה יחליטו. הדבר יוחלט מחר.

- לשש וחצי הזמנתי את שילוח, גולדה, מטי, היים ויצחק לרין על המצב המסוכן שנוצר עקב ההפכה. מטי סקר המאורעות והקריך אותם. מחירום המעולה, הביצוע המלא והמינויים מוכיחים שהכל היה כחוכנן ומוכן? צו ביטול המלוכה, מנוי רמטכל, ראש ממשלה, שנוי שם החטיבות (יש 3 דיוויזיות בעיראק),

העברה לפנסיה של אנשי אהמול, החגובה המידית של מצרים וסוריה - כל אלה מוכיחים שהיה קשר מאורגן יפה מתוך מגע אמיץ עם קע"מ צ"ה היה משהו לפני זה גם בירדן, אבל דוכא. שליטו של חוסיין היה מעורב בהפכה. בירדן יש גל גדול של מאסרים.

מסעלת ההסכה מורכבת משלושה גופים: קצינים חפשיים, מפלגה לאומית דימוקרטית (מעין סוציאליסטית - בעת) ואיסתיקאל (ימניים ודתיים).

המסטר הקודם נסען על בעלי אחוזות גדולות, וכיניהם היה גם בצבא.

יש בעיראק שלוש דיוויזיות - בצמון, במרכז, בדרום. ההפכה יצאה מהדיוויזיה

השלישית החונה במרכז (בבגדד). על חיל האויר לא ידוע כלום מה כיוונו. שדות החקומה סגורים. בעלי האחוזות הגדולות מרוכזים בדרום.

הקורדים היו שקטים כל הזמן. קהירו פתחה מסדה קורדי. עכשיו שני קורדים בממשלה. נהרגו עבדאלה עילמי, סאדיל, ג'מיל, על-נורי, סעיד. לא ידוע דבר. לנורי סעיד יש נכדי יהודי בחיפה. לבנן חיחה אשה (או פילגש) יהודית. היא עכשיו פה. הבן מתחנך ביהודי.

יש שלוש חתנות רדיו בעיראק. בשחיס נשתנן הקריינים,

באחר - מועלים הקריינים השניים.

חוסיין נאם בצהרים בעמן נגד הפושעים בעיראק שאינם יראיה". הוא

מינה עצמו סלך על עיראק, והעלה את חבון סג'אלי למפקד על כל צבא עיראק.

לרעה מאטי אין אפשרות להחזיר הגלגל אחורה, אם כי יחכן שיהיו עוד

גברות פניסיות.

ממשלה עיראק פנתה לחיילי עיראק שבלבנון לעבור למורדים.

ההפכה עלולה להשפיע על סעודיה, לוב, ירדן, סודן. בלבנון יתחזקו

המורדים. קע"ם שליט עכשיו לא רק על מעבר הנפט אלא גם על מקורותיו.

הנסיכיות שעל החוף הפרסי ווראי יהיו בנוטלים.

אין עוד נשיא לעיראק. "יו"ר מועצת הריבונות" הוא מוחמד נגיב

אל רביעי. היה ממקד הדיוויזיה השלישית. האיש המרכזי הוא עבד אל כריס

קאס, בן 44. במלחמת הקוממיות היה ממקד גדוד בקלקיליה. הוארו עכשיו

אמיר לווא והוא ראש הממשלה ושר בטחון בפועל.

שאלתי את חיים על כוחותינו המגויסים: יש לנו חטיבת אחת חי"ר -

3 גדודים, חטיבת צנחנים - 2 גדודים, עשר פלוגות נחל במשקים, יחידת

מיעושים, חטיבת שבע (שריון) - 3 גדודים - 8 פלוגות, 4 גדודי תוחחנים,

גדוד מהנייע. חיל האוויר כמצב הכן. חיים רוצה לכבוש את חברון ורכסי צפון

ירושלים עד שכם. הפעם הערבים לא יברחו.

הצענו קודם כל צעדים מדיניים, ואכן נמצא בלונדון או בדרך הנח.

ובכן ציוויתי לטלגרף להרצוג שינסה לראות מיד את המזכיר או עוזרו כי נוכח

סכנה כיבוש כל המח"ה לרבות סודן, סעודיה ולוב וחדירה הסובייטים - להפעיל

מיד את פרס והרכיח בעלי-ברית עיראק לדכא את המורדים שחפסו השלטון, ולחזק

את סודן.

לדרוש מארה"ב, נוכח הסכנה הנשקפת לנו, נשק סנקים ומטוסים ונשק

אנטי צוללות.

לענות לארסור שיחקר מיד עם בן דונקלמן שיפעל מיד ובמרץ את בסט
ומוח שנשיב נשק מקנדה.

פנינו לזילבר שיטלגרף לפריס שחייש חגישה בין גולדה ודי-גול.
חזמתי אלי הערב את לוטון, והוא יהיה אצלי ב-9/2-10. שמעון יסע מיד
לאיטליה להשיב הנשק ויברר עם אשכול האמצעים הכספיים. אם מגישה גולדה
עם די-גול לא חוחס - יבש שמעון מיד גם לצרפת להשיב נשק (סופר מיסטרים
ועוד).

15.7.58, יום ג'

במשע בבוקר באה גב' ברברה סלט, מיונה כוח בריטיה (השגריר אינו
בארץ) קיבלה כש בבוקר חורגת ממסלחה לראומי ולשאל אם,
במקום שבריטניה חראח צורך להטיס צבא לירדן, נרשה לחם לטוס דרך ישראל?
אמרתי לה שאנו כמובן מעונינים בעצמאות ירדן ובמניעה כיבוש ע"י נאצר,
אבל איני יכל לענות על שאלה בלי דיון בממשלה.

- בעשר נחכנסה הממשלה לדון על "הטשבר" - אבל מסרתי כמובן על ההסכח
וסכנותיה על הצעדים שהחלטתי לנקוט להשגת נשק.

אחר כך דגו בהצמתי. מפ"מ הצביעה נגד, אה"ע נמנע, וקיבלתי חיקון של
רוזן להוסיף אחרי "אדוקים וחופשיים" חמלה "לזרמיחם".